

FACEBOOK

Προβλήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων

Το κεντρικό θέμα του τεύχους που κρατάτε στα χέρια σας, είναι το διάσημο site κοινωνικής δικτύωσης, Facebook. Το συγκεκριμένο site μονοπωλεί και τη στήλη "Focus", αφού, όπως πρόσφατα αποκάλυψε το BBC, έχει κάποια σοβαρά προβλήματα ασφαλείας.

Το Facebook αποτελεί αδιαμφισβήτητο έναν από τους δημοφιλέστερους δικτυακούς τόπους "κοινωνικής δικτύωσης", αφού έχει περισσότερα από 69 εκατ. ενεργούς χρήστες σε ολόκληρο τον κόσμο. Όπως, όμως, αποκάλυψε έρευνα του BBC, δεν είναι πολύ ικανό να προστατεύσει τα προσωπικά δεδομένα των ανθρώπων που το εμπιστεύονται. Καλό θα ήταν να προβληματιστούν οι χρήστες που διατηρούν λογαριασμό εκεί σχετικά με την ασφαλή επικοινωνία και την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων. Στις εκατοντάδες φωνές που τον τελευταίο καιρό προειδοποιούν για την επικινδυνότητα της χρήσης του συγκεκριμένου

ιστότοπου, προστέθηκε πριν από λίγες ημέρες και το BBC, όταν δημοσιογράφοι της εκπομπής "Click" - η οποία εξειδικεύεται στην τεχνολογία - απέδειξαν την ανεπαρκή προστασία προσωπικών δεδομένων των μελών του.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Το αυθαίρετο συμπέρασμα ότι αφού οι ίδιοι οι χρήστες ανεβάζουν τις πληροφορίες τους στο Internet, έχουν επιλέξει τα δεδομένα που δεν έχουν αντίρρηση να κοινοποιηθούν, δεν απαλλάσσει το Facebook από την ευθύνη της σωστής χρήσης των συστημάτων ασφαλείας, αφού, ακόμη και αν δεν έχουμε να κρύψουμε τίποτα, δεν σημαίνει ότι επιθυμούμε να εμπορευούνται κάποιοι τις προτιμήσεις μας και τα προ-

σωπικά μας δεδομένα.

Ένα από τα δημοφιλέστερα χαρακτηριστικά του Facebook είναι οι μικροεφαρμογές που ενσωματώνει. Ο προγραμματιστής μίας τέτοιας εφαρμογής έχει πρόσβαση στα στοιχεία που διατηρεί το Facebook για τους χρήστες του. Χρησιμοποιώντας τη γλώσσα του Facebook (Facebook Query Language ή FQL), ο προγραμματιστής μπορεί να δει κάποια από τα δεδομένα των χρηστών και να τα αξιοποιήσει. Η γλώσσα FQL αποτελεί έναν τρόπο να κάνει ο προγραμματιστής ερωτήσεις μέσω ενός SQL περιβάλλοντος. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι η διαθεσιμότητα των πληροφοριών αυτών είναι γνωστή και την αποδεχόμαστε όταν κάνουμε εγγραφή στο Facebook.

Οι δημοσιογράφοι της εκπομπής "Click", δημιουργώντας μια εφαρμογή, σε λιγότερο από τρεις ώρες, χρησιμοποιώντας κάποιες στοιχειώδεις γνώσεις προγραμματισμού, κατάφεραν να αποκτήσουν πρόσβαση σε προσωπικά στοιχεία χρηστών του Facebook (ονόματα, διευθύνσεις κατοικίας, τηλέφωνα, επαγγέλματα, ημερομηνίες γεννήσεων και προσωπικά ενδιαφέροντα).

Με την πράξη αυτή έγινε σαφές πως οποιοσδήποτε κατέχει βασικές γνώσεις προγραμματισμού, μπορεί εύκολα να υποκλέψει τα προσωπικά

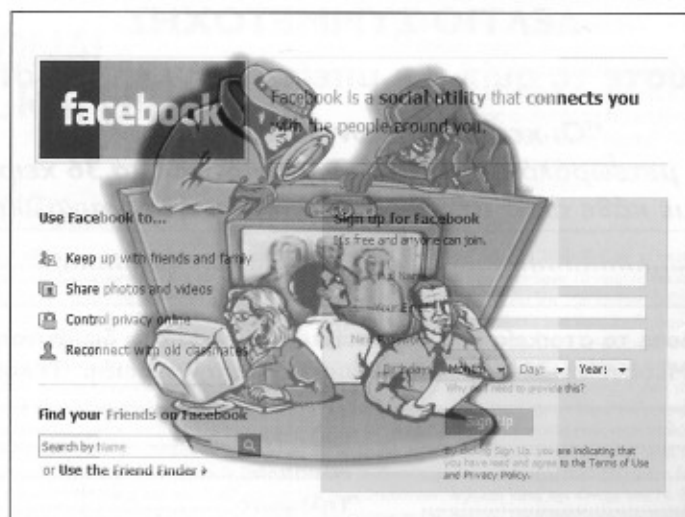
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

28 FACEBOOK: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

30 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΔΕΤ-ZUNI.GR, ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΤΟ "ΔΕΣ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΑ"

32 ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ/ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ, ΝΕΟΣ ΥΠΕΡΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ΤΗΣ NASA

34 ADSL REPORT

δεδομένα πέρα από τα μη εμφανή δημοσιώσιμα στοιχεία των εγγεγραμμένων χρηστών.

Η συγκεκριμένη εφαρμογή που δημιούργησε η δημοσιογραφική ομάδα της εκπομπής, παρουσιάζονται στους χρήστες με τη μορφή παιχνιδιού. Όταν κάποιος "κατέβαζε" και χρησιμοποιούσε αυτό το παιχνίδι, τα προσωπικά του δεδομένα, αλλά και των "φίλων" του και των "φίλων" των "φίλων" τους, γίνονταν, χωρίς να το καταλαβαίνει ο χρήστης, μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα, διαθέσιμα στους χειριστές του προγράμματος. Το ότι, δηλαδή, ένα τέτοιο πρόγραμμα μπορεί να υποκλέψει τα στοιχεία όχι μόνο αυτού που επιλέγει να το κατεβάσει, αλλά και όλων των "φίλων" του, αποτελεί ένα σημαντικό πρόβλημα ασφαλείας. Οι σπάντα ρυθμίσεις του Facebook αφήνουν το χρήστη εκτεθειμένο σε τέτοιες εφαρμογές.

Σε ερώτηση που έκαναν οι δημοσιογράφοι του BBC προς το Facebook για τα μέτρα που λαμβάνει ή προτίθεται να λάβει, η απάντηση δεν κρίθηκε ιδιαίτερα ικανοποιητική. Η εταιρεία θεωρεί ότι "ήδη λαμβάνει επαρκή μέτρα, καθώς διατηρεί προσωπικό που εξετάζει προγράμματα και υπηρεσίες που διακινούνται μεταξύ χρηστών". Όπως σημειώνει, όμως, το BBC, κανείς από αυτό το προσωπικό του οργανισμού δεν αντελήφθη την κλοπή στοιχείων, κάτι που προκαλεί αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητα των δικλίδων ασφαλείας του.

Το εν λόγω πρόγραμμα "κατέβασαν" τέσσερις χρήστες του Facebook, των οποίων τα στοιχεία εκτέθηκαν στα "αδιάκριτα" μάτια των δημοσιογράφων. Σύμφωνα με ισχυρισμούς των δημοσιογράφων του BBC, "ενώ δεν μπορέσαμε να πάρουμε όλες τις λεπτομέρειες, καταφέραμε να έχουμε όνομα, πάλη, σχολείο αποφοίτησης, ενδιαφέροντα και φωτογραφία που μπορούν να βοηθήσουν να κλέψουμε τη ταυτότητα κάποιου χρήστη".

The screenshot shows the Facebook Application Directory with a search bar and several app listings. The 'Recently Popular' tab is selected. The apps listed include 'Social Profile' (26,291 users), 'Testimonials' (30,065 users), 'Traveler IQ Challenge' (25,170 users), and 'MY SEXY FRIENDS' (282,288 users). A sidebar on the right lists various categories like Alerts, Business, Chat, etc.

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 26.291 εφαρμογές στο Facebook. Δεν είναι όλες τόσο αθώες, καθώς ο καθένας μπορεί να φτιάξει μία και να υποκλέψει (ή τουλάχιστον να προσπαθήσει) τα προσωπικά στοιχεία των χρηστών και των φίλων του.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη εκπομπή του BBC, ο μόνος τρόπος για να είναι ασφαλής ένας χρήστης, αλλά και οι επαφές του στο Facebook, είναι να αφαιρέσει όλες τις εφαρμογές που δεν χρησιμοποιεί, καθώς τα κενά στην ασφάλεια του συγκεκριμένου δικτυακού τόπου μπορεί να γίνουν επικίνδυνα στα χέρια κάποιων. Όμως, το χειρότερο είναι ότι ακόμη και αν ο συγκεκριμένος χρήστης πάρει όλες τις δυνατές προφυλάξεις, πάντα μπορεί να υπάρξει ο απρόσχετος "φίλος" που εγκαθιστά και χρησιμοποιεί όποια εφαρμογή συναντήσει και στη συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να αποκαλύψει τα δεδομένα του ανυποψίαστου και προσεκτικού "φίλου" του σε τρίτους.

Η παραπάνω έρευνα αποδεικνύει για ακόμη μία φορά την επικινδυνότητα της καταχώρισης προσωπικών δεδομένων σε κάθε τύπου κοινωνικά δίκτυα, αφού εκτός από το ομαδικό "φακέλωμα", ο καθένας με βασικές γνώσεις προγραμματισμού μπορεί να έχει πρόσβαση στα προσωπικά στοιχεία των χρηστών.

Αυτό που είναι πραγματικά ανησυχητικό από τη συγκεκριμένη είδηση είναι ότι η πιθανότητα κλοπής των προ-

σωπικών δεδομένων που διατηρεί ο χρήστης στο Facebook αυξάνει εκθετικά με το πλήθος των φίλων επί το πλήθος των εφαρμογών που χρησιμοποιεί ο καθένας, ενώ παράλληλα είναι ανεξάρτητη από το πόσες δικλίδες ασφαλείας χρησιμοποιεί ο ίδιος. Το Facebook εξακολουθεί να είναι χρήσιμο και μετά την αφαίρεση των εφαρμογών από το προφίλ ενός χρήστη, ενώ καλό είναι να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό οι πραγματικές προσωπικές πληροφορίες που έχουν γίνει κοινόχρηστες. Από την άλλη, όμως, κάποιοι προβληματίζονται από το ότι αν αφαιρεθούν οι εφαρμογές και οι "φίλοι", τότε μειώνεται σημαντικά η χρησιμότητα και η λειτουργικότητα του Facebook, μέχρι και ο λόγος ύπαρξής του.

Ας μη ξεχνάμε, τέλος, ότι το Facebook - όπως και άλλες παρόμοιες ιστοσελίδες - αποτελούν απλά "εργαλεία", που μέσα από τη χρήση τους εμφανίζονται οι δυνατότητες και οι αδυναμίες τους. Κάθε χρήστης καλό θα είναι να ενημερώνεται και για τα δύο και να είναι προσεκτικός. Η συνήθης καταγγελία ή και ακραία πρόταση για κατάργηση του μέσου έρχεται σε αντίθεση με τη φιλοσοφία ύπαρξής του Διαδικτύου.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

- Δείτε στη σελίδα 84: "Αφιέρωμα" στο Facebook.
- Δείτε το ρεπορτάζ του BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/7376738.stm>
- Οδηγίες για τη γλώσσα FQL: <http://developers.facebook.com/documentation.php?doc=fql>

...Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ FORUM

Computer
www.cgomag.gr/forum

Έχετε σελίδα στο Facebook ή σε άλλο site κοινωνικής δικτύωσης; Ανησυχείτε για τα προσωπικά σας δεδομένα; Ανταλλάξτε απόψεις στο forum του περιοδικού, στην ειδική ενότητα "Internet & Δίκτυα > Social Networking" που έχουμε δημιουργήσει.